

REMISSYTTRANDE

Datum
2021-09-20

Dnr
2021/3594

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till:
ju.L5@regeringskansliet.se

Betänkandet En stärkt rättsprocess och en ökad lagföring (SOU 2021:35)

(Departementets diarienummer Ju2021/02078/L5)

Utredarens avvägningar till grund för förslagen rörande bestämmelserna om mened, övergrepp i rättssak och skyddande av brottsling framstår som rimliga och Justitiekanslern tillstyrker därför förslagen (kap. 4). Beträffande menedsbrottet ska framhållas att även om förslaget bedöms leda till en generellt höjd straffnivå ger straffskalorna och gradindelningarna utrymme för en nyanserad rättstillämpning. Detta är viktigt med tanke på att en stor del av menedsbrotten begås utan koppling till grov brottslighet och kriminella nätverk.

Justitiekanslern är tveksam till förslaget om införande av en möjlighet till strafflindring vid medverkan i utredning av annans brott (kap. 5). Den avgörande invändningen är att det inte blir förutsägbart för den misstänkte i vilken utsträckning denne i slutändan kommer att få strafflindring för sin medverkan. Härtill kommer att en rad andra förhållanden också har betydelse för domstolens slutliga bedömning av straffvärde, påföljdsval och straffmätning. Justitiekanslern noterar också att utredaren avvisat möjligheten att låta åklagaren fatta beslut om det högsta straff som domstolen senare kan döma ut.

Justitiekanslern instämmer i utredarens bedömning att det bör vara domstolen som ansvarar för påföljdsbestämningen. Att det inte är åklagaren som förfogar över strafflindringen innebär således en osäkerhet för den misstänkte. Den förväntade strafflindringen kan komma att gå om intet antingen för att domstolen inte godtar åklagarens förslag eller för att bedömningsunderlaget förändrats. Det kan också tänkas att åklagaren i ett tidigt skede av förundersökningen informerat den misstänkte om sin bedömning av strafflindringsfrågan, men senare behöver ompröva saken med anledning av nya eller ändrade omständigheter. Även detta kan leda till att den misstänkte i slutändan inte får den strafflindring som han eller hon förväntat sig vid tidpunkten för sin medverkan. Det ska också beaktas att domstolarna generellt är försiktiga i sin värdering av uppgifter från en medtilltalad.

Av dessa skäl kan det ifrågasättas om personer som är misstänkta för brott kommer att ha något intresse av att medverka i utredningen av annans brott. Det framstår därför som högst osäkert om den föreslagna regleringen kan få

någon betydelse för möjligheterna utreda och lagföra fler grova brott med anknytning till kriminella nätverk.

Justitiekanslern instämmer i bedömningen att det inte bör införas en reglering som tillåter vittnen att vara anonyma (kap. 6).

Justitiekanslern tillstyrker förslagen beträffande stöd till och skydd av vittnen (kap. 7).

Ärendet har föredragits av Åsa Andersson. I ärendets beredning har även byråchefen Daniel Kjellgren deltagit.

Mari Heidenborg

Detta yttrande har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.